

Detænkfælghe'd vilde give Lovforslaget deres Stemme.

Jessen: Jeg takker den høitagtede Minister for den første Deel af hans Foredrag og skal med Hensyn til den sidste af samme tilslaae, at jeg derved er fuldkommen beroliget for mit Vedkommende.

Krieger: De Bemærkninger, som ved den forrige Behandling af dette Lovforslag fremkom fra en æret Landsthingsmand med Hensyn til Spørgsmaalet om Expropriationen, have foranlediget mig til, saavidt jeg kunde, noget nærmere at undersøge denne Sag og navnlig de Forhandlinger, der ere gaaede forud. Ligefom jeg nu seer, at det ærede Medlem ikke har stillet noget Endringsforslag om dette Punkt, saaledes vil jeg ogsaa sige, at det ikke forekommer mig at være nødvendigt at foretage nogen Forandring i Affattelsen af Lovforslaget, saaledes som det i saa Henseende foreligger. Jeg kan ikke troe, at den Mand, som der her er Spørgsmaal om, skulde vilde stille urimelige Fordringer, men jeg tør i alt Fald ganske vist troe, at han ikke, saaledes som Lovforslaget nu er affattet, vil kunne gjøre sig nogen som helst Forventning om, at saadanne urimelige Fordringer vilde blive fyldestgjorte, dersom det kommer til Expropriation. De Muligheder, som bleve antydede ved forrige Behandling, synes mig at ligge saa bestemt udenfor Lovforslaget, saaledes som det er affattet, at jeg idetmindste ikke ret vel kan tænke mig, hvorledes samvittighedsfulde Taxationsmænd skulde kunne give saadanne overdrevne Fordringer Medhold, og jeg veed i alt Fald ikke ret, hvorledes man overhovedet ved nogen som helst Redaction af Lovforslaget skulde kunne værgesig derimod, dersom man tænker sig Muligheden deraf, hvad jeg rigtignok, som sagt, ikke kan troe, at Nogen kan tænke sig.

Lobiesen: Jeg skal blot tillade mig en kort Bemærkning i Anledning af den ærede sidste Talers Ytringer om, hvorvidt der kunde befrægtes at vilde gjøre sig urimelige Fordringer gjældende. Ved at gennemløse Motiverne til det oprindelige Lovudkast, som det forelæa-

fra Regjeringens Side, vil det jo klart nok fremgaae, at der er blevet gjort urimelige Fordringer, idet Regjeringen nemlig ikke har kunnet gaae ind paa de Forlangender, der ved den foreløbige Forhandling ligefrem ere blevne stillede af Eieren, som Betingelse for at lade Sindshygeanstalten komme i Besiddelse af det forøgnede Vand. Det er langt fra mig at troe, at Taxationsmændene skulde vilde indlade sig paa noget Urimeligt. Men naar der, uden at man har nogen som helst fast Sum at holde sig til — og man har kun en fast Sum at holde sig til, saasnuart der er Tale om, hvad en saadan Eiendom som hele Hulemose Sø med Vand er værd —, skal opstilles en Beregning, og dette forekommer mig at være nødvendigt efter de Udtryk, der ere brugte i Lovforslaget, saa skjønner jeg ikke rettere, end at det vil blive yderst vanskeligt for Taxationsmændene, hvoraf de to endda vælges af den vedkommende Part selv, at værgesig imod at gaae ind paa Forslag, der under alle Omstændigheder komme til at gaae ud paa en langt højere Erstatning end den, som den Vandkraft, man ønsker, virkelig er værd. Beregningen vil naturligvis — det troer jeg, at Enhver af de mange praktiske Landmænd, der her ere tilstede, vil indrømme mig — omtrent komme til at lyde saaledes: „Naar man tager 500 Tønder Vand fra min Sø i Sommermaanederne, saa kan jeg i disse Maanedere ikke arbejde med min Vandkraft, medens jeg ligefuldt maa holde mine Maskiner og det hele Værk vedlige og give mine Folk Løn; mit Næringsstøb derved vil blive saa og saa stort; det maa jeg have kapitaliseret, og det giver saa og saa stor en Sum i Erstatning.“ Dette er jo den sædvanlige Maade, hvorpaa man gaaer frem, men Enhver vil vistnok let see, at man altid derved vil komme til en Sum, der staaer i et betydeligt Misforhold til den virkelige Værdi. Man maa have den Udvei at kunne expropriere hele Eiendommen og saa sælge det fra, som man ikke har Brug for, nemlig Møllen med Forbtilliggende, og hvad dertil iøvrigt hører, thi dette er den eneste Betingelse, hvorved man kan sikke sig at komme til en Sum, der virkelig svarer til, hvad Vandet er værd. Dette er idetmindste min